

Naslov: Medicinskim sestram dolžni sedem milijonov evrov

Avtor: Milena Zupanič

Rubrika/Oddaja: AKTUALNO

Žanr: POROČILO

Površina/Trajanje: 727,01

Naklada: 39.340,00

Gesla: NARAVNA ZDRAVILIŠČA, ZDRAVSTVO, BOLNIŠNICE, ZDRAVILA,

Medicinskim sestram dolžni sedem milijonov evrov

Možnost stavke Zahtevajo plačilo nadurnega dela in nove delovne normative – Ogorčene, ker se ministrica noče pogovarjati

LJUBLJANA – Zaposleni v zdravstveni negi bodo predvidoma 8. oktobra napovedali stavko, je včeraj povedala Jelka Mlakar, predsednica Sindikata delavcev v zdravstveni negi. Delodajalci, večinoma bolnišnice in domovi za starejše, so jim konec avgusta dolgovali plačilo za okoli 300.000 nadur, to je sedem milijonov evrov. Zahtevali pa bodo tudi nove kadrovske normative za svoje delo. Ministrica jim je pisala, naj potrpijo.

MILENA ZUPANIČ

»V socialni so razmere alarmantne. Zgodilo se je, da je ponoči v domu upokojencev skrbela za 300 varovancev ena sama medicinska sestra,« je Jelka Mlakar opisala najbrž najbolj v nebo vpijoči primer izpred dveh let v domu upokojencev v Rakičanu pri Murski Soboti. Koliko je takšnih primerov, ne ve. »Razmere so že tako zaostrene, da si ne upajo govoriti. Ker je veliko medicinskih sester brezposelnih, jih izkoriščajo in sploh nižajo izobrazbeno strukturo zaposlenih. Imamo veliko diplomiranih medicinskih sester, ki so zaposlene na delovnih mestih bolničarjev. Veliko je tudi neplačanih nadur. Ocenjujem, da v domovih upokojencev okoli 100.000.«

31.250 dni brezplačnega dela

Vse več neplačanih nadur je tudi v bolnišnicah. Sindikat zaposlenih v zdravstveni negi je zato sredi pletja pisal ministrici za zdravje Milojki Kolar Celarc, naj sestram plačajo nadure. Ministrica jim je odpisala,

naj potrpijo, a Mlakarjeva pravi, da ne morejo več. V anketi, na katero se je odzvalo 19 bolnišnic in le dva domova upokojencev, se je pokazalo, da so v teh zavodih konec avgusta dolgovali medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom plačilo za 250.000 opravljenih nadur. Če prevedemo: 31.250 delovnih dni so slovenske medicinske sestre zagotovo delale brezplačno, v to pa še niso vštete neplačane nadure v drugih domovih upokojencev. V zdravstvenih domovih in zdraviliščih pa po besedah Mlakarjeve neplačanih nadur ni.

O problemu neplačevanja nadur so avgusta razpravljali v Združenju zdravstvenih zavodov in s Samom Fakinom, generalnim direktorjem ZZS. Pri plači septembra so nekatere bolnišnice tako izplačale več nadur. Med njimi je Mlakarjeva navedla predvsem UKC Ljubljana, ki ima novega v. d. generalnega direktorja Andreja Baričiča. Tudi v prihodnje namerava UKC izplačevati najmanj 80 odstotkov vseh nadur.

Stavka prvič v zgodovini?

»Medicinske sestre nismo še nikoli stavkale. A če nadure sestram ne bodo plačane, če nas ministrica ne bo niti slišala pri zahtevi o normativih, bomo predvidoma 8. oktobra v sindikatu napovedali stavko. Naš sindikat pokriva sestre, babice in bolničarje, približno 40 odstotkov vseh zaposlenih v zdravstvu. Seveda bomo delale, kjer nas zavezuje zakon: v urgenci, intenzivnih terapijah, z otroki in s starejšimi od 65 let. A če bomo stavkale, se bo najmanj 50 odstotkov zdravstvenega sistema ustavilo. Hudo nam bo,

ker bo prekinitev našega dela škodovala bolnikom. A prav našo skrb za bolnike odgovorni za zdravstvo že leta in leta izkoriščajo. Ministrica nas ne sprejme niti toliko, da bi nas poslušala. Kje je potem šele rešitev?« je ostra Mlakarjeva.

Normativi: več diplomiranih sester

Poleg zahteve po plačilu opravljenega dela zahtevajo sestre tudi sprejetje normativov za svoje delo. Normativi so zdaj opredeljeni skozi plačilo ZZS (Zavod za zdravstveno zavarovanje).

Zdaj velja, da ekipo v osnovnem zdravstvu sestavljata zdravnik in medicinska sestra s srednješolsko izobrazbo. Referenčna ambulanta in pediatrična ambulanta pa imata priznani eno srednješolsko sestro in pol sestre z visoko- oziroma višješolsko izobrazbo. V modri knjižici, ki jo je stroka zdravstvene nege sestavila pred dvema letoma, pa je predvideno, da ekipo pediatrične in šolske ambulante sestavljajo zdravnik in dve sestri (ena diplomirana in en zdravstveni tehnik),

ekipo referenčne družinske ambulante za odrasle pa zdravnik in skoraj tri sestre (1,6 diplomirane in 1,2 zdravstvenega tehnika). Podobno povečanje predvsem diplomiranih medicinskih sester je predvideno tudi za druga področja. Sčasoma bi se tako spremenila kadrovska struktura: zdaj je v zdravstvu zaposlenih približno 70 odstotkov zdravstvenih tehnikov in 30 odstotkov diplomiranih medicinskih sester, čez desetletje bi se struktura izobrazbe sester v skladu z normativi preobrnila.

Sodelovanje sester in zdravnikov

Ali bodo sestre stavkale skupaj z zdravniki? Jelka Mlakar pravi, da se še niso dogovorili. Do zdaj niso imeli najboljših izkušenj. Ko je Sindikat zaposlenih v zdravstveni negi pred leti podprl zdravnike pri stavki, so si na koncu zdravniki izboljšali položaj, sestre pa ne, je povedala. Kaj je dejal včeraj Konrad Kuštrin, predsednik zdravniškega sindikata Fides? »Če bodo sestre stavkale, jim bomo stali ob strani, vendar še ne vemo, kakšne

bodo njihove zahteve. Za oskrbo bolnikov je zdravstvena nega zelo pomembna. Ko rečemo pomembna, mislimo na medicinske sestre s srednješolsko izobrazbo. V bolnišnicah manjka srednjih medicinskih sester in bolničarjev, ne pa diplomiranih. Diplomirane sestre so koristne in potrebne, a manjka srednjih. Zdravstvena nega ni bila še nikoli tako slaba, kot je zdaj. Ne zato, ker bi bile sestre slabe, ampak ker je premalo srednjih sester in so preobremenjene,« je dejal Konrad Kuštrin.

Zaposlene medicinske sestre

v Sloveniji, 31. 8. 2015

	zdravstveni tehniki	diplomirane in višje med. sestre	magistri zdrav. nege	skupaj
bolnišnice	6.488	3315	20	9.823
zdravstveni domovi in koncesionarji na primarni ravni	3.818	1679	9	5.506
koncesionarji in zasebniki na sekundarni ravni	337	101	/	438
socialni zavodi	2.284	396	2	2682
zdravilišča	157	27	1	185
skupaj	13.084	5518	32	18.634

DELO Vir: NDZ

Bolnišnice in domovi za starejše so konec avgusta dolgovale medicinskim sestram plačilo za 300.000 opravljenih nadur. Če tega denarja ne bo, bodo napovedale stavko.